

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Euro Bölgesi'nde Resesyon Sona Erdi

Euro Bölgesi ekonomisi, en büyük dört üyesinin öncülüğünde beklentileri aşan bir büyüme ile resesyondan çıkarken, enflasyonda son dönemde görülen gerileme durdu. Eurostat verilerine göre ilk çeyrekte gayri safi yurt içi hasıla önceki üç aya göre yüzde 0,3 arttı. Aynı veriye göre bölgede tüketici fiyatları ise Nisan ayında yıllık bazda yüzde 2,4 oranında arttı.

Yüksek enflasyon, yükselen faiz oranları ve zayıf küresel talep nedeniyle üretimin düşmesinin ardından Euro Bölgesi ekonomisi için umutlar artmaya başladı. Bölgenin canlanmasına en büyük katkı sorunlu sanayi sektöründe toparlanma yaşayan Almanya'dan geldi. Avrupa Merkez Bankası'nın da haziran ayı itibarıyla faiz indirimlerine başlayarak ekonominin canlanmasını desteklemesi bekleniyor.

AB Liderler Zirvesi'nde Gündem Ekonomi ve Rekabetçilik

AB üyesi 27 ülkenin devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenen zirvede AB Konseyi Başkanı Charles Michel, "Avrupa'nın daha fazla yatırıma ihtiyacı var" dedi.

Liderler arasında çeşitli programlar için ortak borçlanma konusunda da görüşmeler olduğuna işaret eden Michel, bazı ülkelerin ortak borçlanmadan yana bazılarının ise buna karşı olduğunu söyledi.

Michel, AB içinde sermaye piyasaları birliğini kurmak ve Avrupa Yatırım Bankası'nın

stratejik sektörlerde yatırım kapasitesini artırmak için somut önerilerin masada olduğunu vurguladı.

AB içinde parçalanmışlığı ortadan kaldırmak için Tek Pazarın güçlendirilmesi gerektiğini anlatan eski İtalya Başbakanı Enrico Letta, "Kaybedecek zaman yok. Ekonomik performans açısından AB ile diğerleri arasındaki fark giderek büyüyor. Enerji, telekomünikasyon ve finans piyasalarında rekabetçiliği kaybediyoruz. Bu nedenle bu 3 piyasayı Tek Pazara entegre etmeliyiz." diye konuştu.

Microsoft'tan Endonezya'da 1,7 milyar Dolarlık Yatırım Planı

Şirketin internet sitesinden yapılan açıklamada, Microsoft CEO'su Satya Nadella'nın, Endonezya Devlet Başkanı Joko Widodo ile başkent Cakarta'da bir araya geldiği ve teknoloji alanında yapılacak yatırımlara ilişkin görüşüğü belirtildi.

Açıklamada, verilerin muhafaza edileceği yeni bir bulut sistemi ve yapay zeka altyapısının geliştirilmesi için gelecek 4 yıl boyunca Endonezya'da 1,7 milyar dolarlık yatırım yapılacağı bildirildi.

Yatırımın 840 bin kişiye yapay zeka eğitimi imkanı da tanyacağı kaydedilen açıklamada, "Bugün duyduğumuz dijital altyapı, beceri kazandırma ve geliştiricilere destek gibi yatırımlar, Endonezya'nın gelişmesine yardımcı olacak." denildi.

ABD'de Republic First Bank kapatıldı

Bank'ın Pennsylvania Bankacılık ve Menkul Kıymetler Dairesi tarafından kapatıldığı bildirildi.

Açıklamada, mevduat sahiplerinin korunması amacıyla FDIC'nin Fulton Bank ile mevduatların neredeyse tamamının ve Republic First Bank'ın varlıklarının büyük ölçüde tamamının satın alınmasına yönelik anlaşığı aktarıldı.

ABD Federal Mevduat Sigorta Kurumu (FDIC), Philadelphia merkezli Republic First Bank'ın kapatıldığını ve Fulton Bank'a satıldığını duyurdu.

FDIC'den yapılan açıklamada, kayyum atanan Republic First

Küresel Piyasalarda Petrol ve Gaz Keşifleri Yarıya Düştü, Maliyetler İkiye Katlandı

Küresel piyasalarda geçen yıl petrol ve doğal gaz keşifleri bir önceki yıla göre yüzde 50'den fazla düşüşle 5 milyar varil petrol eş değerine gerilerken, arama maliyetleri ise yaklaşık iki katına çıktı.

Gaz İhraç Eden Ülkeler Forumu'nun (GECF) 2024'e ilişkin yıllık doğal gaz raporundan yaptığı derlemeye göre, geçen yıl toplam 5 milyar varil petrol eş değeri gaz ve petrol keşfi yapıldı. Söz konusu keşiflerin, 340 milyar metreküpe denk gelen yüzde 40'lık kısmını doğal gaz, yüzde 60'ını ise petrol oluşturdu.

Küresel gaz ve petrol keşiflerinin 2022'deki 10,5 milyar varil petrol eş değerindeki keşfe kıyasla yüzde 52,3 gerilemesi rekor düşüş olarak kayıtlara geçti. GECF'e göre, geçen yılki düşük keşif hacimleri, doğal gaz ve petrol için arama maliyetlerinde ciddi artışa yol açtı.

Honda'dan Kanada'da Elektrikli Araç ve Akü Fabrikası Planı

Honda Motor, Kanada'daki en büyük yatırımı olan Ontario'daki mevcut tesislerinin yanı sıra yeni elektrikli araç ve pil üretim tesislerine 15 milyar Kanada doları (11 milyar dolar) yatırım yapmayı planladığını duyurdu.

Şirket yöneticileri ve Kanada Başbakanı Justin Trudeau tarafından açıklanan yatırım,

Honda'nın Kuzey Amerika'daki elektrikli araç talebinde daha fazla büyüme beklentisinin sinyalini veriyor. Diğer Japon otomobil şirketleri gibi Honda da elektrikli araçlara nispeten geç katıldı ve şimdi hızlı hareket eden Çinli rakipleriyle daha iyi rekabet edebilmek için çaba sarf ediyor. Operasyonların 2028 yılında başlaması hedeflenirken, yıllık üretim kapasitesinin maksimum

240 bin elektrikli araç ve piller için 36 gigawatt saat olacağı tahmin ediliyor.

ABD, Micron'a Çip Yatırımı İçin 6,14 Milyar \$ Destek Verecek

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, CHIPS ve Bilim Yasası çerçevesinde, Micron ile ABD Ticaret Bakanlığı arasında New York'ta 2 ve Idaho'da bir çip fabrikasının inşasını desteklemek üzere ön anlaşmaya varıldığı duyuruldu.

Bu kapsamda 6,14 milyar dolara kadar doğrudan finansman sağlanacağı aktarılan açıklamada, finansmanın Micron'un 20 binin üzerinde doğrudan istihdam oluşturmaya katkıda bulunacağı ifade edildi.

ABD'de nisan ayı başında Tayvan merkezli yarı iletken şirketi TSMC'ye de CHIPS Yasası kapsamında 6,6 milyar dolara kadar doğrudan finansman ve 5 milyar dolara kadar kredi sağlanacağı açıklanmıştı.

Güney Koreli elektronik şirketi Samsung'a da Texas'taki çip üretimi yatırımı için 6,4 milyar dolara kadar doğrudan finansman sağlanacağı bildirilmişti. Mart'ta da Intel'in yerel çip üretim tesislerine yönelik 11 milyar dolarlık kredinin yanı sıra 8,5 milyar dolarlık hibe duyurulmuştu.

ABD yönetimi, Global Foundries, Microchip Technology ve BAE Systems'e de yarı iletken üretimini artırmak için destek vereceğini belirtmişti.

AB'nin Enerji Sepetinde Rus Gazının Yerini LNG Aldı

Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin ithal ettiği doğal gazda Rusya'nın payı son 3 yılda yüzde 41'den yüzde 10'a inerken, sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) payı yüzde 20'den yüzde 41'e yükseldi.

AB Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı (ACER) tarafından yayımlanan LNG raporundan derlediği bilgilere göre, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başlangıcından bu yana küresel LNG tüketimi 40 milyar metreküpten fazla artarak 557 milyar metreküpe ulaştı.

Avrupa, 2021'e kıyasla 57 milyar metreküplük yükselişle en büyük talep artışının yaşandığı bölge olurken toplam LNG ticaretinin dörtte birinden fazlasını oluşturdu. Rusya-Ukrayna Savaşı'nın ardından Avrupa'da ortaya çıkan enerji krizini LNG ve depolamaya yönelerek

çözmek isteyen ülkeler arasında en çok LNG ithalat artışını, devreye aldığı tesislerle Almanya gerçekleştirdi.

AB ülkelerinin geçen 134 milyar metreküp LNG ithal etti, bunun yaklaşık 18 milyar metreküpü Rusya'dan alındı. Fransa 30 milyar metreküp, İspanya 25 milyar metreküp LNG ithal etti. Hollanda, İtalya ve Belçika bu ülkeleri takip etti. ACER'e göre LNG'nin enerji sepetindeki payı AB'deki ülkelerde değişiklik gösterse de hepsinin ortak noktası bu kaynağa 2021'e kıyasla daha fazla yönelmeleri oldu.

UEA: 2030 Hedefleri İçin Batarya Kurulumları Hızlanmalı

Uluslararası Enerji Ajansının (UEA) Bataryalar ve Güvenli Enerji Dönüşümleri Özel Raporu'na göre, düşen maliyetler, inovasyondaki ilerleme ve destekleyici endüstriyel politikalar batarya teknolojilerine talebi artırdı. Batarya teknolojilerindeki büyüme, geçen yıl neredeyse tüm temiz enerji teknolojilerindeki büyümeyi geride

bırakırken, iklim değişikliğiyle mücadelede 2030'a yönelik hedeflere ulaşılabilmesi için dünyadaki batarya kurulumlarının büyük ölçüde hızlanması gerektiği belirtildi. Batarya maliyetleri 15 yıldan kısa bir sürede yüzde 90 geriledi ve temiz enerji teknolojileri arasında en hızlı maliyet düşüşü bu alanda görüldü.

AB Bazı Tek Kullanımlık Plastik Ambalajları Yasaklıyor

Avrupa Parlamentosu (AP), Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde atıkları azaltmak için otellerdeki mini şampuan şişeleri ve marketlerdeki ince plastik poşetler gibi bazı tek kullanımlık plastik ambalajları yasaklayan yasayı onayladı. Buna göre, AB'de ambalajların daha sürdürülebilir hale getirilmesi ve ambalaj atıklarının azaltılması için yeni önlemler alınacak. Genel ambalajlar ve plastik ambalaj atıkları 2030'a kadar yüzde 5,

2035'e kadar yüzde 10 ve 2040'a kadar da yüzde 15 azaltılacak. AB'de 2030'dan itibaren bazı tek kullanımlık plastik ambalaj türleri yasaklanacak. Bu kapsama işlenmemiş taze meyve ve sebze ambalajları, kafe ve restoranlarda doldurulup tüketilen yiyecek ve içeceklerin ambalajları, tek kişilik soslar, krema ve şeker porsiyonları, tuvalet ürünleri, konaklamalardaki mini şampuan ve sabun ambalajları ile 15 mikronun altındaki çok hafif plastik torbalar dahil olacak. Gıdyla temas eden ambalajlarda "PFAS" olarak bilinen "doğada yok olmayan kalıcı kimyasalların" belirli sınırlar üzerinde kullanımı da yasaklanacak.

X'ten TV Uygulaması

tanıtım videosunda görüldüğü üzere YouTube'un arayüzüne benziyor. Uygulama ayrıca cihazlar arası görüntülemeyi de destekleyecek, yani bir videoyu telefonunuzda izlemeye başlayıp daha sonra televizyonda izlemeye devam edebileceksiniz.

X, platforma yüklenen videolar için özel bir TV uygulaması kullanıma sunacak. X CEO'su Linda Yaccarino, yeni uygulamanın akıllı TV'lere gerçek zamanlı, ilgi çekici içerik getireceğini duyurdu. Uygulamanın ara yüzü, Yaccarino tarafından X'de paylaşılan bir

IMF Türkiye Büyüme Tahminini Değiştirmede

IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nun nisan sayısını "İstikrarlı ama Yavaş: Ayrışmanın Ortasında Dayanıklılık" başlığıyla yayımladı. Raporla 2024 yılı küresel büyüme tahmini yüzde 3,1'den yüzde 3,2'ye revize edilirken Türkiye için 2024 tahmini yüzde 3,1, 2025 tahmini yüzde 3,2 olarak korundu.

Ülkelerin ekonomik büyüme tahminlerinin de paylaşıldığı raporda, Türkiye ekonomisinin bu yıl ve gelecek yıla ilişkin büyüme tahminleri değiştirilmedi.

Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 3,1 ve gelecek yıl yüzde 3,2 büyümesi beklenen IMF raporunda, parasal sıkılaşmanın sona ermesi ve tüketimin toparlanmaya başlamasıyla birlikte 2024'ün ikinci yarısında ekonomik aktivitenin güçlenmesi öngörüldü.

Lagarde: Enflasyon Görünümüne Yönelik Riskler İki Yönlü

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Başkanı Christine Lagarde, Uluslararası Para Fonu (IMF)-Dünya Bankası Bahar Toplantıları kapsamında yaptığı açıklamada, küresel büyüme görünümünün hem gelişmiş hem de gelişmekte olan piyasalarda bir miktar iyileştiğini aktardı.

Düşen enerji fiyatlarının, arz koşullarının normalleşmesinin

ve sıkı para politikasının etkisiyle dezenflasyon sürecinin devam ettiğini belirten Lagarde, küresel ekonominin sıkı para politikasını iyi bir şekilde atlatmasına karşın büyüme beklentilerinin tarihi standartların altında kaldığını kaydetti. Lagarde, artan jeopolitik gerilimlerin enflasyon üzerinde yukarı yönlü, büyüme üzerinde ise aşağı yönlü risk oluşturduğunu ancak

küresel görünüme yönelik risklerin hem ekonomik faaliyet hem de enflasyon açısından genel olarak dengelendiğini belirtti.

LOJİSTİK GELİŞMELER

Kızıldeniz'den Yapılan LNG Ticareti Durma Noktasına Geldi

Kızıldeniz'den konteyner gemi geçişleri bu yılın ilk çeyreğinde yarıdan fazla azalırken, sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) gemi geçişleri de durma noktasına geldi. Uzmanlar, bölgedeki gerilimin konteyner piyasasına ilişkin öngörülerini tamamen değiştirdiğini ve uzayan seyahat sürelerinin deniz ticareti için önemli bir risk oluşturduğunu belirtiyor.

İran'ın desteklediği Yemen'deki Husilerin Kızıldeniz'de İsrail ile bağlantılı ticari gemilere yönelik başlattığı saldırılar sonrası bölgede geçen yılın sonuna doğru tırmanan gerilim, gemicilik sektörünü etkilemeye devam ediyor. Gemicilik şirketlerinin rotalarını Kızıldeniz'den Ümit Burnu'na kaydırması veya askıya alması nedeniyle, Kızıldeniz'deki gemi trafiğinde sert düşüşler görülüyor.

Türk Lojistik ve Taşımacılık Sektörü, Küresel Pazar Payını Yüzde 2,5'e Çıkardı

Ticaret Bakanlığı, lojistik ve taşımacılık sektörün performansına ilişkin açıklama yaptı. Türkiye'nin coğrafi avantajını en iyi şekilde değerlendirmek, mal ihracatı ve dış ticareti artırmak amacıyla lojistik ve taşımacılık sektörüne yönelik faaliyetlere hız kazandırıldığının belirttiği açıklamada, sektörün 100 milyar dolarlık büyüklüğüyle küresel lojistik pazarından yüzde 2,5 pay aldığı ve dünyada 11'inci sırada yer aldığı vurgulandı. Açıklamada, sektörün Türkiye'nin toplam hizmet ihracatı içindeki payının yüzde 40 olduğuna ve bunun her geçen yıl arttığına dikkat çekildi.

Türkiye'nin, Dünya Bankasınca ölçülen Lojistik Performans Endeksi sıralamasında 2018'de 3,15 puan ile 47'inci sıradayken geçen yıl itibarıyla 3,4 puan ile 38'inci

sıraya yükseldiği anlatılan açıklamada, şunlar kaydedildi:

"12. Kalkınma Planı'ndaki hedefimiz 2028'de 25. sıraya yükselmektir. Hizmetler sektörünün en önemli ayaklarından birini oluşturan lojistik ve taşımacılık sektörüne yatırımlarımızdan birisi de Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının (YLDA) Desteklenmesi Projesi'dir. YLDA Projesi ile yalnızca bir merkezin ve unsurlarının desteklenmesinin ötesinde, tedarik zincirinin önemli bir bileşeni olan yurt dışı lojistik ağları baştan sona bir sistem olarak ele alınmaktadır. Ticaret Bakanlığımıza 24 başvuru yapılmış olup, 2'si Amerika, 4'ü Avrupa merkezli toplam 6 projeye onay verilmiştir."

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr